

Fult språk: Svordomar

Språkbruk, yttrandefrihet och integritet i digitala och andra medier och i olika sammanhang - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 7-9

Syfte

Lära sig mer om svordomars ursprung och funktion i språket, samt hur bruket kan uppfattas i olika situationer och sammanhang.

Läraren reflekterar

Denna del om svordomar ingår i ett större sammanhang om språkbruk och dialekter, sociolekter, sexolekter och kronolekter. Vi läser artiklar, skriver referat och samtalar om språket. Jag varvar detta med en del kreativa inslag där eleverna får skriva med utvalda språkliga aspekter i åtanke. Detta var ett sådant som eleverna tyckte var ganska roligt.

Metod

Vi läste några artiklar om fult språk och svordomar. Vi såg [Värsta språket: Fula ord och svordomar](#). Vi lyssnade på [Svordomsvisan](#). Texten finns [här](#). Vi samtalade om när man svär och vilka ord som är användbara vid olika tillfällen. Eleverna funderade på vilka svordomar som används mest frekvent och inte helt oväntat kom fan, djävlar och helvete i topp. Sverige var länge ett kristet land och det har präglat våra svordomar. Idag är de normaliserade i vårt språkbruk och inte längre lika laddade.

Kreativt skrivande: Skriv dialogen

Jag presenterade tre scenarion som eleverna fick välja på och lämnade såklart öppet för andra alternativ. Eleverna skrev under cirka tio minuter. Många skratt och leenden under det intensiva skrivandet, men också insiktsfulla kommentarer som: "Det går inte att skriva allt som man säger när man är arg. Det blir för mycket i skriven text."

Här är instruktionen: Skriv dialogen. Du kan även använda inre monolog. Välj någon av följande situationer:

A) Ditt barn är ute på kvällen och svarar inte i mobilen. Du sitter vaken till småtimmarna. Klockan 02.45 hör du någon fumla med nycklarna i dörren. Du har varit orolig och arg. Skriv dialogen som infinner sig nu!

Du kan börja med: Jag hör hur X skramlar med nycklarna i dörren klockan 02.45.

– Och var i helvete har du varit?!

B) Du får tillbaka ett NP i matte som du trodde det gick bra. Du har fått F och kommer nu inte att komma in på din drömutbildning. Du är besviken och dina föräldrar också. Deras besvikelse gör dig arg och ledsen. Skriv dialogen som utspelar sig när du kommer hem.

Du kan börja med: Jag lägger provet på köksbordet och mamma ser F:et.
– Men vad är det här för skit?!

C) Det plingar till i din partners mobil precis när du ska iväg och träna. I tron att det är din egen tar du upp den och läser följande SMS: "Hej älskling! Jag hörde att X är borta ikväll. Vill du ses? ?" I samma ögonblick kommer din partner ut ur duschen. Du är ledsen, arg och sviken. Skriv dialogen!

Du kan börja med: Jag läser sms:et och förstår att han/hon har varit otrogen länge. Han kommer precis ut från duschen.
– Du, ditt förbannande svin!

Lgr22 Syfte

Utveckla förmåga att formulera sig och kommunicera i tal och skrift, urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer.

Centralt innehåll

Språkbruk, yttrandefrihet och integritet i digitala och andra medier och i olika sammanhang.

Betygskriterier

Eleven samtalar om och diskuterar varierande ämnen på ett sätt som utvecklar samtalen och diskussionerna **väl**. Eleven framför åsikter med **väl** underbyggda argument. Dessutom förbereder och genomför eleven muntliga framställningar med **väl fungerande** struktur och innehåll och **god** anpassning till syfte, mottagare och sammanhang.

Eleven söker och väljer med **god** säkerhet information från olika källor och presenterar informationen på ett **väl fungerande** sätt, med egna formuleringar, ämnesrelaterat språk samt citat och källhänvisningar. Eleven för **väl** underbyggda resonemang om informationens och källornas trovärdighet och relevans.